HE 55 /2016 vp talousvaliokunta 21.04.2016
Työ- ja elinkeinoministeriö
Kaupallinen neuvos Tomi Lounema

Asiantuntijamuistio
20.4.2016

Eduskunta
Talousvaliokunta

HE 55/2016vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain 3 §:n ja tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain 7 §:n muuttamisesta
Talousvaliokunnan kokous 21.4.2016

Tausta

Esityksen taustalla on Euroopan komission Suomelle 26.10.2015 antama perusteltu lausunto raakaöljy- ja/tai öljytuotevarastojen vähimmäistasoa koskevan neuvoston direktiivin 2009/119/EY (jäljempänä direktiivi) kansallisesta täytäntöönpanosta. Komissio on perustellussa lausunnossaan todennut, ettei Suomen kansallinen lainsäädäntö sisällä tällä hetkellä kaikkia komission erikseen yksilöimiä direktiivin määritelmiä tai velvoitteita. Perusteltu lausuntomenettely on toinen vaihe komission rikkomusmenettelyssä. Suomen hallitus on vastannut 21.12.2015 komissiolle, että se on päättänyt ryhtyä valmistelemaan lainsäädäntömuutoksia siten, että komission perustellussa lausunnossa esiin nostamat direktiivin kohdat saatetaan aiempaa selkeämmin osaksi kansallista lainsäädäntöä muuttamalla lakia huoltovarmuuden turvaamisesta (1390/1992) sekä lakia tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista (1070/1994). Jos Suomi ei ryhtyisi komission vaatimiin toimenpiteisiin, komissio voisi seuraavassa vaiheessa viedä asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi nostamalla Suomea vastaan rikkomuskanteen.

Suomessa direktiivin vähimmäisvarastointia koskevat velvoitteet on toteutettu valtion varmuusvarastoilla, joista säädetään huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) sekä raakaöljyn ja öljytuotteiden maahantuojia koskevilla velvoitevarastoilla, joista säädetään tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetussa laissa (1070/1994). Huoltovarmuuskeskus on valtion varmuusvarastojen juridinen omistaja.

Keskeiset muutokset

Esityksen tavoitteena on ainoastaan täsmentää kansallista lainsäädäntöä siten, että komission perustellussa lausunnossa esiin nostamat direktiivin kohdat saatettaisiin aikaisempaa selkeämmin osaksi Suomen kansallista lainsäädäntöä. Tämä tapahtuisi siten, että raakaöljyn ja öljytuotteiden varmuusvarastojen osalta direktiivin kansallista implementointia koskevat täsmennykset tehtäisiin huoltovarmuuden turvaamisesta annetun lain 3 §:ään lisäämällä lakiin uusi 3 momentti varmuusvarastojen saatavuudesta ja käytettävyydestä. Vastaavasti tuontipolttoaineiden velvoitevarastoinnista annetun lain 7 §:n muutettaisiin siten, että maahantuojalla olisi velvollisuus varastoida raakaöljyä ja öljytuotteita siten, että ne ovat käytettävissä ja että varastoihin on pääsy ja varastot ovat saavutettavissa direktiivin säännösten mukaisesti. Lisäksi 7 §.ään lisättäisiin 2 momentti, jonka perusteella voitaisiin jatkossa asetuksella antaa tarkempia säännöksiä varastojen käytettävyydestä.

Mitä muutokset tarkoittavat käytännössä ?

Kyseessä on niin sanottu tekninen muutos. Ehdotettujen muutosten myötä raakaöljyn ja öljytuotteiden varastojen käytettävyyden sääntely ainoastaan täsmentyisi aikaisemmasta vastaamaan nykyistä tarkemmin direktiivin vaatimuksia kuitenkin siten, että käytännön toiminta säilyisi nykyisenä. Ehdotetut muutokset eivät lisäisi valtion varmuusvarastojen tai velvoitevarastoinnin kustannuksia, eikä muutos nosta öljytuotteiden kuluttajahintoja.